

MEMÒRIA CULTURAL D'ALTAFULLA

1995

Involuntàriament, un fet em va quedar al tinter a la memòria de l'any passat: la inauguració, l'11 de novembre, de la restauració del pou de la Plaça del Pou, a càrrec d'artesans locals, pels volts de la Festa Major. Incloent-lo en la d'aquest any espero que quedi reparat el lapsus.

PUBLICACIONS

L'any que ens ocupa ha estat prolífic quant a publicacions. A banda de la ja tradicional del Centre d'Estudis d'Altafulla, que presentà els seus *Estudis Altafullencs 19*, amb un recull de treballs de diversos autors sobre temes de la història local i comarcal, el dia 22 d'abril, a càrrec de l'arxiver de l'Arxiu Històric de Tarragona, Josep M. Grau Pujol, també n'hi va haver d'altres.

El gener, com a commemoració dels 10 anys de la fundació de la Penya Ciclista d'Altafulla, es presentà al Fòrum el llibre "Deu anys pedalant", que recull les actuacions dels ciclistes locals al llarg d'aquest període. El dia 4 de febrer es presentà al Fòrum el llibre "Buyreu", núm. 1 de la col·lecció Gent de Bulla, catàleg de l'obra pictòrica del fill adoptiu de la vila, Josep Buyreu. Amb aquesta obra, amb fotografies de Josep Borrell i glossada per diversos escriptors i historiadors, i a la qual han col·laborat els Ajuntaments d'Altafulla i Santa Coloma de Farners, el Centre d'Estudis, el Consell Comarcal del Tarragonès i l'Ateneu Barcelonès, es clouen els actes de l'Any Buyreu, organitzats per l'Associació d'Amics de Buyreu. El 12 de novembre, dins la Festa Major de Sant Martí, es presentà a

l'ermita de Sant Antoni, la "Geografia del Baix Gaià", llibre editat pel Centre d'Estudis i del qual és autor el Dr. Diego López Bonillo. La presentació la va fer el Dr. Josep Oliveras Samitier, professor de la facultat de lletres de la Universitat Rovira i Virgili.

A banda d'aquestes publicacions, editades a la Vila, també en varen ser presentades d'altres. Juntament amb els esmentats *Estudis Altafullencs* 19, en el mateix acte, es va fer la del llibre "Del Tibet al Nepal", de l'autora Anna M. Muntané, i el 24 de desembre, va ser presentat, a les Voltes del Fòrum el llibre "Rondalles i llegendes catalanes (Imaginari)", obra de Bienve Moya, publicada per l'Editorial El Mèdol. L'acte va ser organitzat pel Centre d'Estudis.

CONFERÈNCIES

El divendres, dia 10 de febrer, se celebrà una xerrada, organitzada pel Col·lectiu d'Acció Cultural, al Fòrum, amb el tema dels voluntaris forestals i socials a les comarques tarragonines, a càrrec de diverses persones vinculades al camp del voluntariat a la nostra comarca.

El 16 de febrer, a l'Esplai, Josep Ramon Badia Margarit, pronuncià una conferència amb el tema "L'art de conviure", organitzada pel propi Esplai i per l'Ajuntament de la Vila.

El Casal d'Avis celebrà durant l'any un cicle de conferències denominat Primavera 95, tots els divendres, entre el 28 d'abril i el 30 de juny. La primera versà sobre el tema "L'ajut de la ciència a la natura", i va ser donada pel Dr. Ramon Torres Ribas. El dia 12 de maig es donà la segona conferència, amb el tema "Història de les nostres lletres" a càrrec de la Dra. Montserrat Sanmartí Roset. Una nova xerrada, aquesta vegada a càrrec de Joaquim Ferré Labernia i Maria Noguera Figueres, tingué lloc, el dia 19 de maig, amb el tema "Els nostres avis tornen a l'escola". El primer divendres de maig, dia 5, la Dra. M. Victòria de Lucas, parlà sobre el tema "Què cal menjar, com i perquè". El dia 2 de juny el tema era "El medi natural a Altafulla: l'estat de la qüestió" i anà a càrrec de Narcís Carulla i Joan Vives. I, finalment, el divendres, 23 de juny, el Dr. Ramon Torres, clogué el cicle amb el tema: "Colesterol: per què ens fa por?".

Com a últim esdeveniment en aquest apartat cal dir que, el dia 2 de desembre, el Grup d'Opinió Minerva, en col·laboració amb el Centre d'Estudis, organitzà una conferència sobre la pedrera del Mèdol, a la Casa Gran, que va ser impartida per l'arquitecte Dr. Daniel Gelabert.

EXPOSICIONS

El 14 de gener té lloc la inauguració d'una exposició de fotografies, de l'autor August Bernat Constantí, amb el tema "Barraques de pedra seca a la conca mitja del Gaià", organitzada pel Centre d'Estudis; restà oberta fins al dia 22.

El febrer, l'artista ceramista local, Martí Royo, obrí un local on es pot contemplar la seva obra dels darrers 20 anys.

Durant el mes d'abril, el Patronat Municipal de Cultura organitzà al Fòrum una exposició que recollia diverses obres de ferro forjat, obra dels artistes de l'Espluga de Francolí, Enric, Ramon i Valentí Martí, sota el títol genèric "Cal Biel. Forjadors des de 1903".

També el mes d'abril, Antoni Puig, President del patronat de Turisme de la Vila, va fer la seva primera exposició d'olis, al Forn del Senyor.

El maig, el ceramista i escultor local Martí Royo exposà a Barcelona, a la Galeria Les Punxes juntament amb altres artistes, i des del mes de juliol, una obra seva, un drac de ceràmica, estarà exposada permanentment al parc d'escultures que s'inaugurà a la localitat de Vespella de Gaià.

El 27 d'agost s'obren dues exposicions simultànies al Fòrum: una amb obra de l'artista Carmela Pérez Sanjuan, i l'altra, una mostra d'artesanía i aliments provinents d'Àfrica, Àsia i Amèrica.

Per la Festa Major, l'11 de setembre, el Centre d'Estudis organitzà, a l'Esplai, una exposició de fotografies de Josep Gallofré, sobre les cabanes de volta de les Garrigues, com a complement de la que es va fer el gener sobre les del Gaià.

També per la Festa Major, l'Ateneu de Dones d'Altafulla exposà al Forn del Senyor els treballs de manualitats i costura realitzats al llarg del curs.

També, per les mateixes dates, al Fòrum, el Col·lectiu de Dones d'Altafulla mostrà una selecció dels treballs manuals realitzats per les seves associades l'hivern passat.

El dissabte dia 4 de novembre, iniciant els actes de la Festa de Sant Martí, s'inaugurà, al Fòrum, la X Roda d'Art, organitzada pels diferents Centres d'Estudis de les comarques tarragonines, entre ells el d'Altafulla, amb una mostra de l'obra pictòrica i escultòrica de l'artista riudomenc Joan Baptista Cabré Sendrós, "Jobacasen".

El 9 de novembre quedà exposada, a la biblioteca municipal, una mostra de fotografia sobre la flora i la fauna dels espais naturals propers, la desembocadura del Gaià, els aiguamolls de Torredembarra i Tamarit-

la Móra, que organitzaren el Col·lectiu d'Acció Cultural d'Altafulla, l'Associació de defensa dels espais naturals de Tamarit i el GEPEC. Els autors de les fotografies van ser Ferran Aguilar, Víctor González, Toni Bara, Puri Canals, Narcís Carulla, Ramon Ferré i Joan Vives.

El dia 10 de novembre s'inaugurà la 12a Mostra de Fotografia Jove al Casal de la Violeta.

RECITALS I CONCERTS

El divendres, dia 10 de febrer, l'Escola de Música Municipal assistí a un assaig de l'Orquestra Ciutat de Barcelona.

El dia 16 d'abril tornaren a sortir les caramelles a la vila amb la Coral Nous Rebrots, que reneix després de dos anys d'inactivitat, sota la direcció d'Enric Font. Aquesta mateixa Coral es desplaçà a la Val d'Aran el dissabte 21 i diumenge 22 d'octubre, on donà un recital a Vielha i Bossòst.

El 29 d'abril té lloc, al Fòrum, una sessió poètica a càrrec del grup de poetes de l'Ateneu de Tarragona, organitzada per l'Ateneu Cultural de Dones d'Altafulla.

El mes d'agost, el Festival de Veus d'Altafulla arribà a la seva VIII edició, amb tot un seguit de concerts, a celebrar durant el mes, a l'auditori de la plaça del Castell: el dia 18, Thomas Qasthoff, baríton, i Peter Langehein, al piano interpretaren obres de Schubert; el 19, The Scholars Baroque Ensemble oferí l'obra de Purcell, The Indian Queen, en el 300 aniversari; el 24, la Camerata Ibèria interpretà Monteverdi; i finalment, el 26, el Golden Appel Quartet oferí un concert de jazz vocal.

El 23 de desembre se celebraren dos actes: primerament hi hagué un concert dels alumnes de l'Escola Municipal de Música, a l'Església Parroquial; en segon lloc un recital poètic al Fòrum a càrrec de Josep Maria Puig, que va declamar el Poema de Nadal, de Josep Maria de Segarra.

CURSOS I ACTIVITATS EDUCATIVES

Durant els dies 3 i 4 de gener romangué obert, al Casal de la Violeta, el Parc Infantil de Nadal, organitzat pel Col·lectiu d'Acció Cultural, en col·laboració amb altres entitats locals i alguns dels artistes de la vila, amb una dotzena de tallers per a la mainada.

Del 3 al 28 de juliol, l'APA del Col·legi La Portalada obrí una activitat d'Esplai per a la canalla de la vila.

L'Escola de Música organitzà, del 24 al 28 de juliol, un curset d'estiu per als seus deixebles a les Antigues Escoles Teresa Manero.

Durant tot el mes de novembre s'impartí un curs d'aparadorisme i decoració, a càrrec d'especialistes del Gremi de Botiguers de Catalunya, organitzat per l'Associació de Comerciants i Professionals de la Vila.

Els dies 27 i 28 de desembre funcionà el III Parc Infantil de Nadal, organitzat pel Col·lectiu d'Acció Cultural, amb la participació i col·laboració de Cinta Asensio, la Pastisseria Punsoda i l'Ateneu Cultural de Dones, que organitzaren diversos tallers.

SORTIDES CULTURALS

El Col·lectiu d'Acció Cultural organitzà, pel mes de març, dues sortides per conèixer dos espais naturals: una tingué lloc el dia 12, als aiguamolls de Creixell, i l'altra, el dia 26, a La Riba.

El dia 30 d'abril hi hagué una sortida, amb bicicleta de muntanya, a Salomó, organitzada pel Col·lectiu d'Acció Cultural.

El mateix Col·lectiu inicià el mes de juliol una campanya de neteja dels voltants de l'ermita de Sant Antoni. Aquesta actuació s'estengué a d'altres indrets.

FESTES I FOLKLORE

El 26 de març se celebrà la Festa de l'Arbre, amb una plantada de pins al final del carrer Avellaners, zona que havia estat destruïda per un incendi; hi participaren petits i grans.

El mateix dia, al Parc del Comunidó, es preparà la tradicional Olla d'Altafulla, cloent el dinar amb una ballada de sardanes.

Del 9 al 25 d'agost se celebrà la Festa del Turisme, organitzada pel Patronat Municipal de Turisme. Durant aquests dies tingueren lloc celebracions i actes de tot tipus amb la finalitat de promocionar turísticament la Vila.

ASSOCIACIONISME

El mes de juliol es constituí una Associació de Defensa d'Espais de Tamarit, que pretén actuar a l'indret que formava part de l'antic municipi de Tamarit per tal de preservar els espais naturals que l'envolten: desembocadura del Gaià, costa de Tamarit, la Móra i la punta de la Creueta.

El mes de novembre es formà una nova agrupació cívico-cultural a la Vila; es tracta del Grup d'Opinió Minerva, que s'afegí a la ja llarga llista d'entitats que ajuden a dinamitzar la vida cultural d'Altafulla.

ALTRES ASPECTES D'INTERÈS CULTURAL

El dia 14 de juny es va signar a Tarragona el document que formalitza la donació a perpetuïtat al Municipi del llegat de l'il·lustre científic altafullenc Antoni Martí i Franquès.

També s'iniciaren, el mes de juny, els treballs de restauració de la capella de Sant Isidre, de l'església parroquial de Sant Martí, i així mateix es començà la rehabilitació de les antigues escoles Teresa Manero, que albergaran la Biblioteca Municipal i el Llegat Martí i Franquès.

Igualment, el juny, es declarà Zona d'Interès Natural, per part de la Generalitat de Catalunya, la desembocadura del Gaià.

A banda de tots aquests actes culturals, se n'han celebrat, al llarg de l'any, tot un reguitzell d'altres de caire popular i lúdic, durant les festes majors del poble o en les dels diferents barris i urbanitzacions, que foren amenitzades i dinamitzades per organitzacions com els diables, grups musicals, gegants i nanos, castellers, etc., tant de la Vila com de la con-tornada.

Lluís Lorenzo i Posada